

Dagens

... chefredaktör

Lisa Bjurwald

som tar över rodret på tidskriften "Författaren", Sveriges författarförbunds medlemstidning.

Foto: ERIK SIMANDER

» **KONSTMÄSSA** Supermarket, de konstnärsdrivna galleriernas årliga mässa tar åter plats i Svarta huset vid Telefonplan. Årets tema är Intimacy och fram till och med söndag eftermiddag bjuds en generös mix av konst och samtal. På papperet ser det spännande ut: seminarier om konsten och kulturarvet, om möjligheten för icke svenskfödda att delta i konstlivet samt om konstnärliga processer och intimitet.

Men vad är det intima när det kommer till konst? En nära upplevelse? Kanske en för nära?

Samtidskonsten hånas ibland

Intimt möte med konsten

för sin obegriplighet. Att svara med ett rop på intimitet är att påminna om att konst kräver engagemang. En betraktare måste engagera sig, och det handlar inte främst om beläsenhet eller utbildning utan om vilja, intresse och ja, närhet.

På årets Supermarket är det trångt, som vanligt, vilket ju borgar för åtminstone en yttlig närhet.

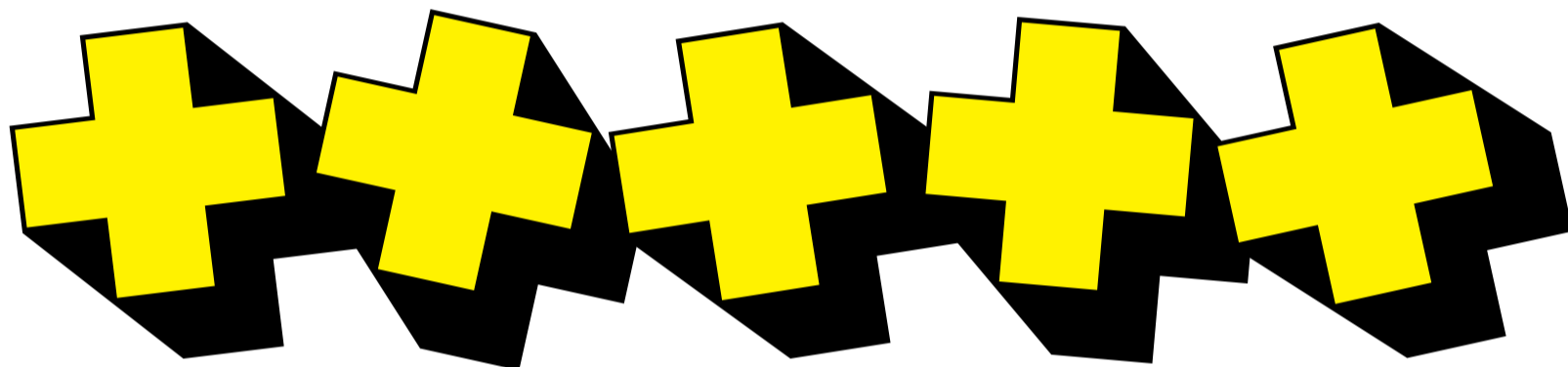
Jag signerar ett dokument hos finska Galleria Lapinlahti, och lo-

var att göra mitt bästa för en bättre och vänligare värld. "We troll for Love" är konstnärskollektivets svar på vad som kommit att dominera samtalet de senaste åren: hatet. Ett svar som både driver med och bejakar en sorts passerad byråkrati, där underskrifter och stämplor har betydelse.

Det är troligen performancekonsten som får starkast anknytning till temat i år. Det är omöjligt att gömma sig själv när konstnärer bjuder in till speed dating, hålla handen eller tillsammans skapa kroppsliga färgtryck à la Yves Klein.

Ulrika Stahre

Kultur är

PREMIÄR I DAG! Åsa Linderborg: Nu finns vi i *Femplus* på fredagar – en hel tidning om kultur & nöje

Sverige har något som andra länder inte har: en folklig kvällspress med avancerad kulturjournalistik. Det är den gamla jämlikhetsivern och folkbildningstraditionen som manifesteras; kulturen ska inte vara en fråga för eliten, den angår alla.

Det vi publicerar ger eko. Svensk kulturjournalistik utmärker sig nämligen också genom att vara starkt idédriven. Vi tar ställning och *Aftonbladet Kultur* kanske mer än andra. Vi mår som bäst när vi skapar dålig stämning. Kultursidor som sprider ett sken av doftljus, blir aldrig relevanta.

Ju mer omtumlande och konfliktfyllda tiderna blir, desto större behov av kultursidor som går på djupet med samtiden. Som tar sig tid att förklara, som inte räds motsättningarna, som frilägger det motsägelsefulla, som kastar sig loss i en diskussion där alla tankar får rymd.

Samtidigt som detta behov växer, är kulturen ifrågasatt som aldrig förr. Hatet – för en gångs skull är ordet på sin plats – mot kulturen börjar ta sig farliga proportioner. Bildningsföraktet är grandios.

Frågan är hur vi ska tackla det.

Efter Trumps maktövertagande, som orkestreras av hugg och slag mot de skapande verksamheterna i allmänhet och medierna i synnerhet, domineras medierna av en självömmande uppsyn. I stället för att diskutera vilket ansvar journalistiken har för idé- och samhällsutvecklingen, vrålar vi över att vi inte längre har monopol på verklighetsbeskrivningarna. Här borde kultursidornas uppgift vara att bidra med ett korrektiv. Vi står ännu så pass stadigt, att vi inte ska behöva drabbas av självcensur.

Svensk kulturjournalistik håller hög klass, men även den har ändrat karaktär. Blivit flyktigare, pressad av den klickokrati som får allt större inflytande över publicistiken. Behovet av grönfärgade staplar gör att vi ägnar utrymme åt sådant som faktiskt inte betyder något.

Kritiken, recensionsverksamheten, drar

"VI TRAPPAR UPP" Från och med i dag flyttar *Aftonbladet Kultur* till nya extratidningen *Femplus* på fredagar. Missa inte Åsa Linderborgs prat om klass med Lena Endre i dagens premiärnummer.

färre läsare än det samhällsdebatterande materialet. Det är inte längre de ideologiska attackerna som kräver störst publicistiskt självförtroende, det är recensionsverksamheten som tarvar muskler inför dem som tycker att siffror är viktigare än bokstäver.

De sociala medierna gör också att viktiga frågor som tidigare blev ideologiska slagfält på kultursidorna nu avhandlas i en 140 tecken kort indignation. Intrycket blir splittrat: Alla springer på samma bollar men få är fokuserade nog att diskutera på allvar. Det är mer åsikter än insikter, moralismer vinner aldrig på att utvecklas i text.

De sociala medierna är också hågade för åsiktsintolerans, vilket spiller över på kulturjournalistiken, som tenderar att bli allt fegare och mer kontrollerad. De ohälsamma tankeutbrotten blir allt sällsyntare.

Vi tror att det är tillfälligt. Tiden talar för en nyfiken kulturjournalistik som både sjunger eftertänksamhetens lov och utför attentat mot de förhärskande tankestrukturerna.

När all nyhetsförmedling i snabbhetens tecken ser ungefär likadan ut, är det ofta kultursidorna som ger tidningen ett helt eget sound. Därför satsar nu *Aftonbladet* på sitt kulturmaterial. Varje fredag, med start i dag, flyttar kultursidan ihop med våra kollegor på nöjesredaktionen in i bilagan *Femplus*.

Det kan se ut som ett dramatiskt brott med traditionen. Svensk kvällspress har ju nämligen också den egenheten att vi håller en tydlig rågång mellan Kultur och Nöje. "Fintidningarna" har för länge sedan slagit ihop de två disciplinerna, men inte vi. Bilagan ska dock inte luras; vi är fortfarande två skilda redaktioner.

I *Femplus* ska läsaren hitta det som vi redan gör – recensioner, idédebatt, satir och mediekritik – även om inte allt får plats samtidigt. Vi ska också ta några, för oss, nya grepp. Särskilt glada är vi att hälsa det egensinniga geniet Jan Stenmark tillbaka.

Anna Andersson är bilagens redaktör. Redigerarsnillet Magnus Ericsson är formgivaren.

Kulturredaktionens ambition med *Femplus* är ett seriöst försök att få de ovana läsarna att hitta till kulturjournalistiken. Ett samhälle utan kultur, dör. Det samma kan sägas om ett mediehus, utan kulturjournalistik blir det svårt att överleva. Just därför trappar vi upp.

Åsa Linderborg